

Родолубие

На 24.03 отбелязваме връщането на Варна в пределите на България

Калоян (Йоаница) е български цар, царувал в периода 1197-1207 г. Той е от рода Асеневци, брат на цар Асен I (1187-1196 г.) и на цар Петър II (1196-1197 г.), изтъкнат пълководец и дипломат.

След победата на въстанието на Петър и Асен (1185-1187 г.) като гарант за миролюбивата политика на България спрямо Византия Калоян е изпратен като заложник в Цариград, където успява да се запознае с тънкостите на византийската дипломация.

След убийството на брат му Петър, Калоян се възкачва на престола и незабавно продължава войната с византийците, с ясното намерение да освободи всички български земи.

В началото на 1201 година цар Калоян завзема Констанция (дн. Кюстенджа, близо до Симеоновград) и в следствие се отправя в противоположна посока, за да обсади последната византийска крепост на север от Стара планина – Варна.

След три дни обсадни действия и гарнизон, съставен от подбрани войски, в това число и рицарски дружини, войските на Калоян използват многоцелева бойна техника и овладяват крепостта Варна на 24 март.

В края на 1201 г. се сключва мирен договор между император Алексий III Ангел и българския цар, по силата на който се признават всички териториални придобивки на България, постигнати след 1195 г. В резултат на това българската държава достига своите териториални граници, които има преди падането ѝ под византийска власт.

Но не много след подписването на мирния договор с Византия, унгарският крал Емерих предприема поход против България. Той се насочва към областите около Белград, Браничево и Ниш, където живее българско население и се обявява за „крал на България“. Тогава цар Калоян праща войските си срещу него и успява да го прогони от тези области.

След блестящо разиграна военна операция, на 14 април 1205 г. нанася катастрофално поражение на кръстоносците при Одрин и пленява император Балдуин Фландърски. След тази битка българската държава се утвърждава като първостепенна политическа и военна сила на Балканите. Скоро Калоян превзема Пловдив и се насочва на юг към Солунското маркграфство. Освобождава за кратко време редица крепости - Серес, Костур, Битоля, Охрид и др., и стигна до стените на Солун.

През август 1207 г. цар Калоян отново се отправя с голяма армия към Солун и българите обсаждат града. В хода на обсадата царят умира. Съществуват различни хипотези за естествена смърт или че е убит от първия си военачалник - куманският войвода Манастър. Предполага се също, че Калоян

става жертва на заговор, в който е възможно да е участвала и съпругата му, куманката Целгуба.

През 1972 г. в търновската църква "Св. 40 мъченици" е открито погребение на около 35-40-годишен мъж с изключителен за времето си ръст (близо два метра), на чиято лява ръка има златен пръстен, тежък 61,15 г. Върху плочката на пръстена е изобразено животно с остра кучешка муцуна, тяло и опашка на лъв и с орлови нокти на краката. Около него е гравирен надпис: "Калоянов пръстен". Покойникът е бил облечен в скъпа пурпурна дреха, украсена със златотъкана шевица и бисери, и е бил обут в червени обувки. Анализът на данните от погребението позволяват на учените да приемат, че е открит гробът на цар Калоян.